

[Udenrigsministeren.]

sådan karakter, at den kun, synes jeg, kan forlange den korte redressering af bemærkningerne i den, som jeg her har forsøgt at give.

Jeg vil imidlertid gerne gøre et par bemærkninger om den måde, hvorpå vi fra den danske regerings side gennem årene og under skiftende regeringer har behandlet nedrustningsspørgsmålet, thi man kunne få det indtryk, når man læser eller hører det ærede medlems tale, at her kommer pludselig nogle helt nye initiativer frem over for et nedrustningsproblem, som vi andre ikke har beskæftiget os med.

Hvis det ærede medlem havde fulgt med i den danske debat i årene efter krigen, ville det ærede medlem vide, at vi intensivt har beskæftiget os også med nedrustningsproblemet. Hvis det ærede medlem havde fulgt med i international politik, ville det ærede medlem vide, at intet spørgsmål så ofte har været diskuteret og debatteret i den internationale politik. Det er et meget vanskeligt spørgsmål. De forhandlinger, der har været ført op igennem årene, har beklageligvis ikke ført til et endeligt resultat; men hvis det ærede medlem havde fulgt med i den internationale debat, ville det ærede medlem vide, at vi dog i hvert fald på en række områder i den internationale afrustningsdebat har fået en gradvis stigende afklaring, således at vi på adskillige af de punkter, som mest har været diskuteret, f. eks. spørgsmålet om stop for prøvesprængninger, er nået derhen, at der imellem de afgørende parter, atommagterne, kun er en tilsyneladende ganske kort afstand mellem de standpunkter, de indtager på dette særdeles vigtige område. Men det ærede medlem lader, som om alt dette overheadet ikke spiller nogen som helst rolle. Det ærede medlem tror, at man kan drøfte dette problem fuldstændig uafhængigt af den verden, som omgiver os, og som jo sammen med vor egen politik og vore egne anstrengelser er afgørende for, om vi kan få lov til at leve i fred og sikkerhed.

Jeg må fremhæve, at den danske regering meget nøje har fulgt nedrustningsdebatten. Vi har gjort det i De Forenede Nationer. Vi har, hvor vi har haft lejlighed til det, støttet enhver bestræbelse for at

gøre nedrustningsforhandlingerne realistiske ud fra den klare erkendelse, at det, der må tilstræbes, er en internationalt kontrolleret og gensidigt afbalanceret nedrustning, der kan føre til den totale afrustning. Men vi har også til stadighed fremhævet, at i dette spørgsmål har De Forenede Nationer et ansvar. Vi har videre fremhævet, at de afgørende militære magter naturligvis har et større ansvar end de lande, som kun i mindre udstrækning øver indflydelse på den almindelige internationale udvikling. Vi har endvidere i FN givet udtryk for, at hvor vi har kunnet yde et positivt bidrag til konkrete forsøg med nedrustnings- eller kontrolforanstaltninger, har vi været villige til det. Vi har peget på den værdi, der kunne ligge i, at forhandlingerne om den almindelige nedrustning kom til at omfatte andre lande end lige akkurat stormagterne. Vi hilste i sin tid nedsættelsen af den lille underkomité under nedrustningskomiteen i 1954 med tilfredshed. Vi så hen med visse forhåbninger til den komité, der blev nedsat i 1960 til at forhandle mellem stormagterne, og som senere blev godkendt af FN og i 1962 udvidet til at blive en 18 mands komité. Vi har gennem vore forbindelser med de andre nordiske lande, særlig med Sverige, været i stand til ret nøje at følge udviklingen på dette område. Jeg kan oplyse det ærede medlem om, at vi så sent som på den sidste plenarforsamling i FN har givet udtryk for vore synspunkter under generaldebatten. Det ærede medlem har haft lejlighed til at gøre sig bekendt med, hvad jeg sagde ved den lejlighed. Jeg har under drøftelser med den sovjetiske udenrigsminister, Gromyko, ligeledes over for ham kunnet pointere, hvorledes vort syn på dette spørgsmål er.

Jeg vil også henlede det ærede medlems opmærksomhed på et forhold, som jeg tror er temmelig afgørende for enhver realistisk diskussion om nedrustning og afrustning, nemlig den enighed, der blev opnået i efteråret 1961 mellem Sovjetunionen og USA om principperne for en international afrustning, en erklæring, som senere fik tilslutning fra De Forenede Nationers generalforsamling, og hvori det udtrykkelig fastslås, at skal man gøre sig håb om at nå praktiske fremskridt på nedrustningsens eller afrustningens vej, må det ske gennem en skridtvis ned-